

**Київська державна академія декоративно-прикладного мистецтва і дизайну
імені Михайла Бойчука**

Факультет декоративно-прикладного мистецтва

Кафедра мистецтвознавства і мистецької освіти

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ОК.7 Методика та методологія науково-дослідної роботи в галузі
культури і мистецтва**

Загальна інформація про дисципліну

Рівень (ступінь) вищої освіти	Третій (доктор філософії)
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація
Освітня програма	ОНП «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»
Статус дисципліни	Обов'язкова
Курс/Семестр	1, 2 курс (I, II семестр)
Кількість кредитів ЄКТС	4 кредити (120 год.)
Розподіл за видами занять за годинами навчання	Лекції (32 год.)
	Практичні (8 год.)
	Самостійна робота (80 год.)
Форма підсумкового контролю	Залік (II семестр), екзамен (III семестр)
Викладач	Берковський Владислав Георгійович, к.і.н., доцент кафедри мистецтвознавства і мистецької освіти
Контактна інформація викладача	vberkovski@gmail.com v.berkovski@kdidpamid.edu.ua
Ресурси комунікації викладачем	3 https://kdidpamid.edu.ua/academy/navchannya/dystanczijne-navchannya
Дні занять	Вівторок (18.00-19.20)
Консультації	Відповідно до графіку консультацій: понеділок (16:30.00-18.00)

Опис навчальної дисципліни

Анотація дисципліни	Зміст дисципліни. Перелік тем:
	<p>Тема 1. Поняття про науку. Теоретико-методологічні засади дослідження мистецтва.</p> <p>Тема 2. Вибір та обґрунтування доцільності обраної теми, планування наукового дослідження.</p> <p>Тема 3. Об'єкт, предмет та зміст наукового дослідження.</p> <p>Тема 4. Мета і завдання наукового дослідження.</p> <p>Тема 5. Методологія та методи наукового дослідження.</p> <p>Тема 6. Загальнонаукові методи дослідження в галузі мистецтвознавства та дизайну.</p> <p>Тема 7. Теоретичні методи дослідження в галузі мистецтвознавства та дизайну.</p> <p>Тема 8. Емпіричні методи дослідження у галузі мистецтвознавства та дизайну.</p> <p>Тема 9. Методичний інструментарій наукових досліджень у галузі мистецтвознавства та дизайну.</p> <p>Тема 10. Пошук, оброблення та аналіз інформації в наукових дослідженнях.</p> <p>Тема 11. Науковий апарат дисертаційного дослідження в галузі мистецтвознавства та дизайну.</p> <p>Тема 12. Види, особливості викладу та форми результатів дослідження.</p> <p>Тема 13. Вимоги до змісту і оформлення. Особливості викладу та форми впровадження результатів.</p> <p>Тема 14. Захист результатів наукового дослідження.</p> <p>Тема 15. Академічна доброчесність та плагіат.</p> <p>Тема 16. Організаційні аспекти наукових досліджень.</p>
	<p>Ключові слова: наукове дослідження, методологія, методи.</p> <p>Роль та місце дисципліни у системі підготовки: готує фахівців, здатних визначати методологію дослідження та використовувати сучасні технології організації наукового дослідження на підставі комплексного підходу до вирішення проблеми професійної діяльності, представляти результати дослідницьких досягнень.</p>
Мета та завдання дисципліни	<p>Метою навчальної дисципліни є оволодіння здобувачами третього рівня вищої освіти методологією та методиками проведення наукових досліджень загалом та їхньої фахової дисципліни зокрема, надати знання та вміння, що створюють необхідне методологічне підґрунтя для здійснення фахової науково-дослідницької роботи, її презентації науковій спільноті.</p>

	<p>Основні завдання навчальної дисципліни:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● здатність визначати методологію дослідження та використовувати сучасні технології організації наукового дослідження; ● отримання знань про методологію та методику проведення наукових досліджень в сфері мистецтвознавства та дизайну; ● вміння представляти результати дослідницьких досягнень; ● формування уміння використовувати отримані теоретичні знання для практичного застосування; ● оволодіння належним рівнем методичної готовності до професійної діяльності. <p>Внаслідок вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен бути здатним продемонструвати такі результати навчання:</p> <p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● сучасні методи наукових досліджень; ● як виявляти, ставити та вирішувати проблеми; ● ключові концепції та методологічні підходи до досліджень з мистецтвознавства та дизайну; ● основні засади науково-дослідної роботи з мистецтвознавства та дизайну. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● вибрати проблему дослідження та скласти план власного дослідження; ● оцінювати актуальність дослідження; ● обґрунтовувати тему дослідження; ● визначати об'єкт і предмет дослідження; ● формулювати завдання, теоретичні посилки й робочі гіпотези; ● добирати й аналізувати необхідну інформацію за темою наукового дослідження; ● реферувати літературу та робити огляди літератури; ● узагальнювати результати досліджень і формулювати висновки; ● складати звіт, доповідь або статтю за результатами наукового дослідження; ● оформляти результати проведених досліджень згідно з державними стандартами.
Передумови вивчення дисципліни	Дисципліна не має обов'язкових передумов для вивчення.
Програмні компетентності	

Інтегральні компетентності	Здатність розв'язувати комплексні проблеми та складні спеціалізовані задачі в мистецтвознавстві за спеціальністю 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація, опанувати теорію та методологію, їх ефективно застосовувати у проведенні дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних і створення нових цілісних знань та професійної практики. Впроваджувати отримані результати в професійній та педагогічній роботі.
Загальні компетенції (ЗК)	<p>ЗК2. Здатність до розуміння предметної області та сучасного бачення перспектив її розвитку.</p> <p>ЗК3. Здатність до генерування концептуальних, креативних та комплексних ідей при вирішенні науково-практичних та дослідницьких задач, зокрема в міждисциплінарних галузях.</p> <p>ЗК4. Здатність до систематизації, аналізу та теоретичної артикуляції опрацьованих джерел інформації, застосування цих результатів у науководослідній та науково-педагогічній діяльності; розуміння значення дотримання етичних норм та авторського права при проведенні наукових досліджень, презентації їх результатів у науковопедагогічній діяльності.</p> <p>ЗК5.Здатність до самостійного формулювання мети та завдань, визначення методів у проведенні комплексного наукового дослідження, у тому числі міждисциплінарного, на основі цілісного системного наукового світогляду та академічної доброчесності.</p> <p>ЗК 6.Здатність до критичного аналізу інформації та її верифікації у процесі проведення наукового дослідження.</p> <p>ЗК7. Набуття універсальних навичок дослідника, здатність аргументувати своє бачення та авторський підхід у вирішенні комплексного наукового завдання.</p>
Фахові компетенції спеціальності (ФК)	<p>СК2. Знання й розуміння предметної області мистецтвознавчих досліджень, специфіки жанрововидової структури мистецтва, його соціокультурного змісту, художніх, естетичних особливостей форми.</p> <p>СК 3. Здатність до осмислення основних категорій мистецтва в аспекті філософської парадигми.</p> <p>СК4. Здатність здійснювати опис, концептуальний, контекстуальний, художньо-стилістичний аналіз, інтерпретацію, атрибуцію та експертизу творів мистецтва, пам'яток культури.</p> <p>СК5. Здатність застосовувати теоретичні та методологічні знання в галузі мистецтвознавства й міждисциплінарних</p>

	<p>напрямах та впроваджувати результати досліджень в наукову, експертну, реставраційну та педагогічну діяльність.</p> <p>СК7. Здатність до систематизації, класифікації, узагальнення теоретичного та фактологічного матеріалу в процесі дослідження творчих практик митців в контексті національних шкіл мистецтва.</p> <p>СК8. Розуміння сутності наукового пізнання в сфері мистецтвознавства, здатність до визначення проблемного поля та формулювання наукових задач, вміння реалізувати взаємозв'язок наукового знання з творчою практикою.</p> <p>СК10. Здатність самостійно здійснювати науководослідницьку діяльність у мистецтвознавчій галузі, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень.</p> <p>СК11. Здатність теоретично артикулювати та презентувати результати наукового дослідження у мистецтвознавстві засобами цифрових технологій, разом з тим українською чи іноземною мовами зі знанням наукової дискусії.</p> <p>СК12. Здатність до застосування інноваційних і розширення та переоцінки існуючих знань у мистецтвознавчій практиці.</p>
--	--

Структура навчальної дисципліни:

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	Денна форма здобуття вищої освіти			
	усього	у тому числі:		
лек.		семін.	СРС	
1	2	3	4	5
1 семестр				
Модуль 1. МЕТОДИКА ТА МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ З МИСТЕЦТВОЗНАВСТВА ТА ДИЗАЙНУ				
Змістовий модуль 1. Поняття про науку та методи дослідження				
Тема 1. Поняття про науку. Теоретико-методологічні засади дослідження мистецтва.	7	2		5
Тема 2. Вибір та обґрунтування доцільності обраної теми, планування наукового дослідження.	7	2		5
Тема 3. Об'єкт, предмет та зміст наукового дослідження.	9	2	2	5

Тема 4. Мета і завдання наукового дослідження.	9	2	2	5
Тема 5. Методологія та методи наукового дослідження.	7	2		5
Тема 6. Загальнонаукові методи дослідження в галузі мистецтвознавства та дизайну.	7	2		5
Тема 7. Теоретичні методи дослідження в галузі мистецтвознавства та дизайну.	7	2		5
Тема 8. Емпіричні методи дослідження у галузі мистецтвознавства та дизайну.	7	2		5
Усього годин	60	16	4	40
Вид контролю: диф. залік				
2 семестр				
Змістовий модуль 2. Методика підготовки дисертаційного дослідження				
Тема 9. Методичний інструментарій наукових досліджень у галузі мистецтвознавства та дизайну.	7	2		5
Тема 10. Пошук, оброблення та аналіз інформації в наукових дослідженнях.	9	2	2	5
Тема 11. Науковий апарат дисертаційного дослідження в галузі мистецтвознавства та дизайну.	7	2		5
Тема 12. Види, особливості викладу та форми результатів дослідження.	8	2	1	5
Тема 13. Вимоги до змісту і оформлення. Особливості викладу та форми впровадження результатів.	8	2	1	5
Тема 14. Захист результатів наукового дослідження.	7	2		5
Тема 15. Академічна доброчесність та плагіат.	7	2		5
Тема 16. Організаційні аспекти наукових досліджень.	7	2		5
Усього годин	60	16	4	40
Вид контролю: диф. залік				
Всього годин за дисципліною	120	32	8	80

Рекомендовані джерела інформації

Законодавство

1. Конституція України (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>)
2. Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII «Про вищу освіту» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>)
3. Закон України від 26.11.2015 № 848-VIII «Про наукову і науково-технічну діяльність» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>)

4. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 № 261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах) (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-%D0%BF#Text>)
5. Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 № 40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0155-17#Text>)

Основна

1. ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання».
2. ДСТУ 3582:2013 «Бібліографічний опис скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила».
3. ДСТУ 8302:2015. «Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання».
4. ДСТУ 4163:2020 «Державна уніфікована система документації. Уніфікована система організаційно-розпорядчої документації. Вимоги до оформлення документів».
5. ДСТУ 9031:2020 «Правила публікування інформації архівних документів».
6. Вергунова Н. С. Передумови виникнення міждисциплінарності в мистецтвознавстві та дизайні // Культура і сучасність: альманах. – 2020. – № 2. – С. 109-113.
7. Галян О.В. Методологія наукових досліджень та академічна доброчесність. – Луцьк: Вежа-Друк, 2023. – 38 с.
8. Данильян О. Г. Методологія наукових досліджень: підручник. – Харків: Право, 2019. – 368 с.
9. Золотарчук Н.І. Методологія в комплексному дослідженні об'єкту дизайну: її роль та особливості застосування // Концептуальні проблеми розвитку сучасної гуманітарної та прикладної науки: матеріали IV Всеукраїнського науково-практичного симпозиуму (м. Івано-Франківськ, 15 травня 2020 року). – Івано-Франківськ: Редакційно-видавничий відділ Університету Короля Данила, 2020. – С.48-52.
10. Конспект лекцій із дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» для підготовки доктора філософії спеціальності 051 «Економіка» за освітньо-науковою програмою «Економіка»/ уклад: Л.О. Птащенко – Полтава, Полтавська політехніка, 2021 – 120 с.
11. Клековкін О. Ю. Мистецтво: Методологія дослідження: Методичний посібник / Інститут проблем сучасного мистецтва Національної академії мистецтв України. – К.: Фенікс, 2017. – 144 с.
12. Кустовська О. В. Методологія системного підходу та наукових досліджень: Курс лекцій. – Тернопіль: Економічна думка, 2005. – 124 с.
13. Лопухова Н. Розвиток сучасних тенденцій графічного дизайну // Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених

- Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. – Дрогобич: Видавничий дім «Гельветика», 2021. – Вип. 44. Том 2. – С.9-13.
14. *Методологія наукових досліджень у галузі: практикум: навч. посіб. для студ. спеціальності 151 «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології»* / уклад.: Н.І. Бурау, В.С. Антонюк, Д.О. Півторак. – КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. – 58 с.
  15. *Методологія та організація наукових досліджень: навч.-метод. посіб для здобувачів вищої освіти 1 курсу магістрат. ф-ту адвокатури та антикорупц.* / К. В. Бориченко, А. О. Гудзь, О. Є. Панфілов. – Одеса: Фенікс, 2022. – 48 с.
  16. *Основи наукових досліджень: конспект лекцій* / укладач О. А. Шуменко. – Суми: Сумський державний університет, 2020. – 60 с.
  17. Сергеева Н.В. *Дизайн як наука: проблемні питання теорії* // Концепція сучасної мистецько-дизайнерської освіти України в умовах євроінтеграції. Збірник матеріалів Міжнародної науково-методичної конференції професорсько-викладацького складу і молодих учених в рамках VIII Міжнародного форуму «Дизайн-освіта 2015», м. Харків, 15-16 жовтня 2015 року / За загал. ред. Даниленка В.Я. – Харків: ХДАДМ, 2015. – С.111-112.
  18. Скальська Д., Гривна Б. *Філософсько-антропологічні рефлексії гуманітарного знання: герменевтика* // Вісник Львівського університету. Серія філос.-політолог. студії. – 2024. – Вип. 53. – С. 123–129.
  19. Цехмістрова Г.С. *Основи наукових досліджень. Навчальний посібник.* – К: Видавничий Дім «Слово», 2004. – 240 с.
  20. Amyx, Clifford. *Towards a Methodology in Art History* // *College Art Journal*. – 1946. – Vol. 5, №. 4 (May, 1946). – P. 312-325
  21. Christensen-Scheel, Boel; Aure, Venke; Bergaust, Kristin. *Introduction: Artistic and Art-Based Research Methods* // *Nordic Journal of Art and Research*. – 2022. – Vol. 11, № 1. – P.1-11
  22. Bippus, Elke. *Artistic Experiments as Research* // *Experimental Systems: Future Knowledge in Artistic Research* /Ed. by Schwab, Michael. – Leuven: Leuven University Press, 2013. – P. 121–134.
  23. Hübner, Falk. *Method, methodology and research design in artistic research. Between Solid Routes and Emergent Pathways.* – London: Routledge, 2024. – 185 p.
  24. Seago, Alex; Dunne, Anthony. *New Methodologies in Art and Design Research: The Object as Discourse* // *Design Issues* – 1999. – Vol. 15, №. 2, Design Research (Summer, 1999). – P. 11-17.
  25. Surbhi, Jain. *Research Methodology in Arts, Science and Humanities.* – Oakville: Society Publishing, 2019. – 250 p.

Інтернет-ресурси

1. Gabriel, Deborah. *Methods and Methodology.* – (<https://deborahgabriel.com/2011/05/13/methods-and-methodology/>)
2. Gray, C., Malins, J. *Research Procedures / Methodology for Artists & Designers.* – (https://www.researchgate.net/publication/237475054_Research_Procedures_Methodology_for_Artists_Designers)

Методи контролю та розподіл балів

Назви змістових модулів	Дата проведення	Формат контролю	Максимальна кількість балів
Змістовий модуль 1. Поняття про науку та методи дослідження	I семестр, Згідно графіку освітнього процесу	Поточний контроль,	100
Змістовий модуль 2. Методика підготовки дисертаційного дослідження	II семестр, Згідно графіку освітнього процесу	підсумковий контроль	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Технічне та інструментальне забезпечення

Необхідне обладнання, устаткування	Комп'ютерна техніка (ноутбук, стаціонарний комп'ютер) з можливістю демонстрації текстових і графічних матеріалів і виходу до мережі Інтернет.
Необхідні засоби	Не передбачено
Програмне забезпечення	Програми, необхідні для виконання завдань: Adobe Photoshop, Microsoft

	Word, Microsoft Excel, Microsoft PowerPoint, Adobe Reader/Foxit PDF Reader та інші.
Матеріали, інструменти	Не передбачено

Політика вивчення навчальної дисципліни

Політика щодо академічної доброчесності	Здобувачі зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності у своїх роботах. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо під час поточного контролю виявиться використання чужих ідей, здобувач втрачає право отримати бали за тему, або може виконати нову роботу, яка буде оцінена із заниженням балів.
Політика щодо відвідування занять	Пропуски занять без поважних причин неприпустимі (причини пропуску мають бути підтверджені). Усі роботи здобувач повинні бути завантажені на кафедральний Google Диск. Відсутність виконаних практичних завдань із дисципліни є підставою до не зарахуванню семестрової оцінки.
Політика щодо термінів виконання завдань і перекладання	Якщо здобувач пропустив певну тему, він повинен самостійно відпрацювати її та на наступному занятті відповісти на ключові питання. Довгострокова відсутність здобувача на заняттях без поважних причин дає підстави для незаліку з дисципліни. Додаткові заняття у таких випадках не передбачені.
Політика щодо правил поведінки на заняттях	На проведення занять з дисципліни «Методика та методологія науково-дослідної роботи з мистецтвознавства та дизайну» розповсюджуються загально прийняті норми і правила поведінки, затверджених таким документом як «Правила поведінки здобувачів вищої освіти в Київській державній академії декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені Михайла Бойчука». Вітається власна думка здобувачів з теми заняття, активне обговорювання проектних проблем, аргументоване відстоювання авторської позиції. Разом із тим під час занять не допускаються дії, які порушують порядок і заважають навчальному процесу, у тому числі користування мобільними телефонами для розмов, запізнення на заняття без поважних причин, не реагування на зауваження викладача.
Політика щодо комунікації з викладачем	Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є електронні листи і тільки у робочі дні на службову пошту викладача. Умови листування: 1) в темі листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни

	(скорочено — ІД); 2) в полі тексту листа позначити, хто звертається — анонімні листи розглядатися не будуть; 3) файли підписувати таким чином: прізвище_ завдання. Розширення: текст – doc, docx, ілюстрації – pdf. Окрім роздруківок для аудиторних занять, роботи для рубіжного контролю мають бути надіслані на пошту викладача. Консультування з викладачем в стінах академії відбуваються у визначені дні та години.
--	---

Детальнішу інформацію щодо компетентностей, результатів навчання, методів навчання, форм оцінювання, самостійної роботи наведено у Робочій навчальній програмі навчальної дисципліни (<https://kdidpamid.edu.ua/academy/navchannya/dystancijne-navchannya/>)

Розробник силабусу

навчальної дисципліни

В.Г. Берковський

Гарант освітньої програми

Самойлович В.В.

Завідувач кафедри

Гончар К.Р.

Силабус затверджено

на засіданні кафедри мистецтвознавства і мистецької освіти

від 27.08.2024 р., протокол № 1